

För den som har begränsningar i tal och språk behövs AKK, Alternativ och Kompletterande Kommunikation.

När det gäller personer med flerfunktionsnedsättning behövs AKK både för att förstå och för att uttrycka sig. Omgivningen kan använda sig av olika sätt för att förstärka och förtydliga det de vill förmedla. Ett sätt är att använda bilder.

Det **vanligaste** är att använda bilder för att ge **information** till en person och för att låta personen **välja**. Det kan handla om att

- förbereda genom att visa bilder för vad som ska hända under en dag
- visa bilder för att tydliggöra hur en aktivitet genomförs steg för steg
- visa foton på personer som ska arbeta i boendet eller dagliga verksamheten

Att förberedas på det här sättet kan göra att personen känner sig mer lugn och trygg än om saker och ting bara händer.

Att få möjlighet att välja gör att personen blir mer delaktig och kan påverka sin vardag, vilket också ger trygghet. Det kan handla om att

- välja vad man vill dricka till måltiden
- välja mellan olika aktiviteter man vill göra
- välja vem man vill göra något med
- välja hur man vill delta i en specifik aktivitet t.ex. instrument i musikaktivitet, färger och teknik i konstaktivitet., musik man vill lyssna på etc

Det är **mindre vanligt, men lika viktigt** att använda bilder i vanliga samtal genom att **pekprata** med en person. Det bidrar till att öka personens möjlighet till delaktighet och känsla av sammanhang. Du som samtalspartner är förebild och modell genom att peka på bilder på en samtalskarta. Kartan kan vara i pappersformat eller i ett talande hjälpmedel i form av en app eller datorprogram. Prata i enkla meningar samtidigt som du pekar på de bilder som finns tillgängliga, men inte på varje ord som sägs. Samtidigt behöver du vara observant på personen och ge hen möjlighet att själv uttrycka sig genom att peka på bilderna. Om det händer är det viktigt att "hänga på" och försöka få in bilden/ordet i samtalet. Samtalskartan behöver vara anpassad till situationen eller aktiviteten man pratar om. Samma samtalskarta kan användas före och efter aktiviteten, men kan också användas för samtal i själva aktiviteten.

Se film om pekprat och annan bildkommunikation och ladda ner exempel på olika kommunikationsstöd